

Törvénygyártás

NAGYÜZEMBEN

Október 3-ára írta ki a távozó köztársasági elnök az önkormányzati választást. A parlamenti pártok mindegyike elégedett volt a lehető legkorábbi időponttal. A parlament közben hatalmas tempóban folytatta a törvénykezést, amelynek során ismét számos, az önkormányzatokat alapvetően érintő javaslatot fogadott el a Tisztelt Ház. Egyebek között megtiltották, hogy a rendvédelmi szervek kötelékéből távozók három éven belül önkormányzati tisztséget vállaljanak, s parázs vitát folytattak a kilakoltatási moratórium meghosszabbításáról.

Új időszámítás kezdődött az önkormányzatok életében, miután – ahogy arról korábbi lapszámunkban tudósítottunk – a parlamenti többség elfogadta az önkormányzati testületek létszámcsökkentéséről s a választáshoz kapcsolódó törvények módosításáról szóló előterjesztéseket. Az október 3-ára kiírt önkormányzati voksolást már eszerint rendezik. A kampányidőszak ennek megfelelően 72-ről 60 napra rövidült, vagyis október 3-án vasárnap 0 óráig tart. Az urnazárásáig, este 7 óráig tartó kampánycsend is lerövidült a választási eljárási törvény módosítása miatt, ugyanis a kam-

pánycsend eddig a szavazást megelőző nap, szombat 0 órától lépett életbe. Változtak az ajánlószerelvénnyel gyűjtés szabályai is: a korábbi öt hét helyett most csak bő két hétük lesz az érintetteknek a szükséges számú érvényes cédula beszerzésére, s ezek ellenőrzésére is kevesebb idő jut.

A Jobbik bejelentette, Alkotmánybíróságon támadja meg az önkormányzati képviselők számát csökkentő törvényt. A radikális parlamenti párt szerint a Fidesz–KDNP nem azért kapott kétharmados többséget a választóktól, hogy kormányra kerülve olyan jogszabályt alkot-

son, amely kiiktatja az ellenzéki pártokat a települések irányításából.

Módosította a kormányzati többség az Országos Választási Bizottság (OVB) tagjainak választásáról szóló jogszabályt is, így minden országos választásnál új testületet állítanak fel. Kicsérélték a jelenlegi OVB-t is.

Ötből három

Igen nagy harc ígérkezik a fővárosban a megfelelő közgyűlési helyekért és a főpolgármesteri pozícióért. Budapesten lapzártánkig hat főpolgármester-jelöltet neveztek meg: *Tarlós István* (Fidesz–KDNP), *Horváth Csaba* (MSZP), *Jávor Benedek* (LMP), *Staudt Gábor* (Jobbik), *Schmuck Andor* (Szociáldemokrata Párt) és *Makai István* (Roma Polgári Tömörülés). A megyei jogú városokban sok helyütt újraindítja jelenlegi polgármesterét a Fidesz. Például Győrben is – ehhez azonban módosítani kellett a Fidesznek saját korábbi alkotmánymódosítási javaslatát. Abban ugyanis megtiltották volna, hogy

a fegyveres testület tagjait szolgálati viszonyuk megszűnését követő öt évig polgármesternek jelöljék, viszont *Borkai Zsolt* csak 2006-ban szerelt le, így módosították az időkorlátot három évre. A kormányzópárt politikusi tagadták, hogy ezzel függne össze a változtatás. A javaslat a katonákat, a rendőröket és a titkosszolgálat tagjait érinti: az Alkotmány mondja ki, hogy a hivatásosok szolgálati jogviszonyuk fennállása, a leszerelés után három évig nem vehetnek részt jelöltként a parlamenti, az önkormányzati és az európai parlamenti választásokon. Az előterjesztők indoklása szerint régi politikai cél a fegyveres testületek és rendvédelmi szervezetek depolitizálása.

Összeférhetetlenség, újabb alkotmánymódosítás

Július végén újabb alkotmánymódosítást kezdeményező kormánypárti indítvány került a parlament elé, amely az önkormányzati tisztségviselőkre és a polgármesterekre vonatkozó összeférhetetlenségi szabályokat kiterjeszteni a képviselő- és polgármesterjelöltekre is. Szigorítaná az összeférhetlenségi szabályokat a Jobbik is. Azt indítványozták, hogy országgyűlési képviselő ne lehessen polgármester, alpolgármester, főpolgármester, főpolgármester-helyettes, megyei, illetve a fővárosi közgyűlés tagja, valamint önkormányzati képviselő, s önkormányzati bizottság tagja. Főpolgármester-jelöltjük, *Staudt Gábor* azzal indokolta a javaslatot, hogy a Jobbik a politikai álláshalmazást a „politikusbűnözés” egyik ágának tartja, mivel a képviselők esetenként az üléseken való jelenlétük nélkül vesznek fel

Egyes számítások szerint a „felezés” eredményeként átlagosan 38 százalékkal csökken a jelenleg 26 ezer fős képviselő-testületi létszám. A mandátumszámítás viszont a nagy pártoknak, jelenleg főleg a Fidesz–KDNP-nek kedvez. Továbbra is közvetlenül választják a polgármestereket és Budapest főpolgármesterét, ám a 3176 önkormányzat létszáma a települések lélekszámával arányosan csökken: kevesebb egyéni és listás mandátumot osztanak ki. Mindez alig érinti a kistérségeket; a tízezer lakosnál nagyobb lélekszámú városokban viszont az egyéni képviselői helyek száma meg nő a listás helyekkel szemben.

fizetést. Szerinte az országgyűlési képviselői munka „teljes embert” kíván.

A Jobbik alapszabálya már tartalmaz hasonló rendelkezést, közölte. Kimondták, hogy a párt tagjainak választaniuk kell a parlamenti, illetve az önkormányzati mandátumuk közül, ha az utóbbit már országgyűlési képviselőként szereztek.

A kilakoltatási tilalom az önkényes lakásfoglalókra nem vonatkozik

Bár a célokban látszólag egyetértettek, mégis parázs vita kerekedett a Ház falain belül a kilakoltatás tilalmának a kormányzat által jövő év tavaszáig szóló meghosszabbításáról. Ehhez a bírósá-

gi végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvényt kellett módosítani. Mint azt *Rétvári Bence*, a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium államtitkára expozéjában indokolta: a kormány a második intézkedéscsomagjában a gazdaság talpra állítását tűzte ki célul, amely biztosítja hazánk versenyképességét. Ennek egyik alappillére a kölcsönös felelősségvállalás. A pénzügyi-gazdasági válság pedig szinte minden réteget érint, de a hiteltartozások adósa, a kilakoltatással fenyegetett családok vannak a leginkább kiszolgáltatott helyzetben; nekik kormányzati, állami beavatkozás nélkül vajmi kevés esélyük lenne azt újrakezdesre.

A kormány célja ezért egy

olyan adósságkezelési program kidolgozása, amely érdemi segítséget ad az állampolgároknak, biztosítja lakhatóságukat, megelőzi a hajléktalanná válásukat. E programok beindulásáig is azonban szükséges olyan intézkedéseket hozni, amelyek megelőzik a tömeges kilakoltatásokat, a családok utcára kerülését. Ezért a kormány egy rendeletmódosítással már az év végéig értékesítési moratóriumot rendelt el a zálogjoggal terhelt lakóingatlanok végrehajtáson kívüli értékesítésére, a törvényjavaslat pedig ideiglenes védelmet adnának azok számára, akik ellen a végrehajtás már folyamatban van, s közvetlenül a kilakoltatás előtt állnak, és melynek során akár rendőrségi kényszerintézkedésre is sor kerülhetne.

A törvényjavaslat értelmében azon adósok esetében, akiknek ügyében a soron következő intézkedés már a lakásukból való kilakoltatás lenne, a törvény hatálybalépését követő naptól kilakoltatási moratórium lép életbe. A moratórium addig tart, amíg a jelenlegi szabályok szerinti kilakoltatási moratórium is, a téli hónapok végéig, a kormány eredeti tervei szerint, március 1-jéig, s azokra a természetes személy adósokra vonatkozik, akik ellen akár pénzkövetelés végrehajtására, akár az ingatlanuk kiürítésére végrehajtási eljárás van folyamatban; akik nem tudnak lakhatásukról másként gondoskodni; akik nem önkényes lakásfoglalók; és akik együttműködnek a végrehajtást foganatosító hatóságokkal, nem akadályozzák az eljárások lefolytatását.

Az államtitkár mindemellett hangsúlyozta, a tartozások megfizetése az állampolgároknak és a vállalkozásoknak

is elsődleges feladata: ennek eleget kell tenni, erejükhöz és lehetőségeikhez mérten. Az ideiglenesnek nevezett intézkedésre az érdemi adósságkezelési intézmények kialakítása miatt van szükség. A törvényszöveg ezért nem tesz különbséget az érintettek között abból a szempontból, hogy milyen okok vezettek a kilakoltatásukhoz, de nem is jelenti azt, hogy a moratórium lejártával mindenki a lakásában maradhatna – hangzott *Rétvári Bence*, majd bejelentette, a kormány az őszi ülészsakra kívánja benyújtani a nemzeti eszközkezelő társaságról szóló törvényjavaslatot.

Megduplázódott a nem fizető adósok száma

Rónaszékiné Keresztes Monika (Fidesz) mindezt alátámasztandó elmondta: e módosítás által a PSZÁF adatai szerint legalább 75 ezer családot érintő kilakoltatási eljárás végrehajtásának ideiglenes elhalasztására vállalkoznak. Mindez szerinte annak a nyolc kegyetlen év felelőtlen kormányzati intézkedéseinek is a következménye, amely az állampolgárokat megszületni, egészségben felnőni, dolgozni, ott-hont teremteni, tisztességgel megélni kívánó embereket folyamatos gátfátásra kényszerítette az élet szinte minden területén.

A lakosság hiteltartozásai megnöttek, az adósok jelentős része nem képes ezeket visszafizetni, hiszen a 10 százalékos fölötti munkanélküliség, az 5 százalékos magyarországi reálbércsökkenés drámai élethelyzeteket produkál a képzett, életerős fiatalok körében is. A PSZÁF adatai alapján a hitelállomány egészét tekintve a lejárt tartozás aránya egy év alatt megkétszereződött, a 2008. év végi 2,5 százalék-

Végkielégítés és elszámoltatás

Az elszámoltatást szolgálja az az alkotmánymódosítás, amely lehetővé teszi, hogy a „jó erkölcsbe ütköző” végkielégítéseket – azokat is, amelyeket az idén már kifizettek – viszszaemlíthetők külön adóval sújtásuk – hangzott el a parlamentben annak kapcsán, hogy 98 százalékos különadóval sújtánák a végkielégítést és a szabadságmegváltást. A Pedagógusok Szakszervezete emiatt az államfőhöz fordult, hogy – amennyiben a javaslatot a parlament elfogadja – küldje meg azt előzetes normakontrollra az Alkotmánybíróságnak.

A lépést kormányzati vezetők azzal is indokolták: a gazdasági akcióterv része, hogy a felügyelő bizottsági és igazgatósági létszámok jelentős csökkentésével, hatékonyabb bérghátrahagyással csaknem 50 milliárd forintot takarítsanak meg az állami szférában. Felülvizsgálják az állami tulajdonban lévő vállalatok, szervezetek bérghátrahagyását, a jövedelmeket, a vezetői struktúrát, a tisztségviselők számát és díjazását. Ám hangsúlyozták, kizárólag a többségi állami tulajdonú társaságoknál térnek át a bértömeg-szabályozásra, így az intézkedés a közszférában dolgozókat, közalkalmazottakat, köztisztviselőket nem érinti.

Nem lesz viszont nyilvános a jövőben az állami többségi tulajdonú cégek vezetőinek fizetése, sem a vállalatokkal kapcsolatos gazdálkodási adatok. A törvénycsomag ugyanis hatályon kívül helyezni az államháztartási törvény azon rendelkezését, mely szerint e cégek közzefeladatokat ellátó szervnek minősülnek, vezetőik pedig közzefeladatokat ellátó személynek. Ugyanez a csomag – a kormány korábbi bejelentéséhez híven – viszont havi kétfélmilliárd forintos plafont szab a közszférában dolgozók bérére.

Az Országgyűlés 307 igen, 47 nem szavazattal és egy tartózkodás mellett fogadta el az alkotmánymódosítást. Nemmel az MSZP- és az LMP-frakció szavazott.

ról 5 százalékra emelkedett, összesen 1 millió 757 ezer a késelelemmel érintett hitel, a teljes állomány csaknem 30 százaléka. A teljes banki hitel-állományon belül a lakossági állomány 1489,5 milliárd forintot tett ki. A 90 napon túli fizetési késedelem által érintett hitelszerződések száma több mint 750 ezer volt 2009 decemberében, és ez folyamatosan növekszik – derült ki a felszólalásból.

„Frissen megválasztott országgyűlési képviselőként magam is döbbenet tapasztalom, hogy a hozzám forduló emberek több mint 50 százaléka érintett valamilyen formában az ügyben: vagy már áldozata az adósságcsapdának, vagy félelemben élve várja a végzetes végzést. Óriási társadalmi veszélyt rejt mindez magában, hiszen az egyéni tragédiák mellett az államra hárul az összes járulékos teher, az emberek egzisztenciális lesüllyedése, a családok szétesése, gyermekek állami gondozásba vétele, a romló népegészségügyi és lélektani helyzet” – szögezte le Rónaszékiné. Végül arról beszélt, hogy kerülni kell minden olyan próbálkozást, amely különböző demonstrációk retorikájában, a kiszolgáltatott helyzetű emberek érzéseit önös érdekből felhasználva megpróbálja összemoszni az előző nyolc év történéseit a mostani kormány működésével.

Ellenzéki fenntartások

Az MSZP is egyetértett az előterjesztéssel, egyik módosító javaslatuk azonban arról szól, hogy a moratórium idejét tolják ki a fűtési szezon végéig, azaz április 15-ig. Azt, hogy az önkényes lakásfoglalókra nem vonatkozik az intézkedés hatálya, nagyon fontosnak ítélték.

Fejlesztés hatékonyabban, gyorsabban

A jövő év első negyedévében a parlament elé kerülnek az állami vagyongazdálkodási irányelvek, a vagyongazdálkodási program, amelynek része lesz az állami vagyommérleg – ígérte *Fellegi Tamás* szakminiszter. Az előzetes elképzelések szerint hatékonyan és gyorsan használnák fel az európai uniós fejlesztési forrásokat a kis- és középvállalkozások erősítéséhez, lebontanák a bürokratikus elemeket, átláthatóvá tennék a közbeszerzést, visszaszorítanák a korrupciót. *Fellegi Tamás* megítélése szerint eddig az európai uniós fejlesztési források felhasználásából hiányzott a stratégia, a hétéves ciklusban rendelkezésre álló 8000 milliárd forintból mindössze 13 százalék jutott el a kisvállalkozásokhoz. Felmérésük szerint 1830 milliárd forint szabad felhasználású forrás maradt még az ország számára, 1480 milliárd forint futó projekt van, s mintegy 4100 milliárd

forint felhasználására van kötelezettségvállalás. A fejlesztési források átcsoportosításával kapcsolatosan 700 fejlesztést tekintettek át. A kormány július végén, lapzártánk után tárgyalja az erre vonatkozó előterjesztést. Annyi biztos, a kormány előtérbe helyezi a nemzeti érdekek hatékony érvényesítését több területen is, például a közbeszerzésben, ahol a magyar vállalkozások részesevé a közbeszerzési értékből alig éri el a 40 százalékot, míg az EU-ban a nemzeti cégek országuk közbeszerzésének 70 százalékát is megszerzik. Az infokommunikációs területéről szólva a miniszter kijelentette: „elképesztő disznóságokat találtak”. Legtöbb területen párhuzamos fejlesztésre bukkantak, a nemzeti adatvagyon kritikus elemei magáncégek birtokában vannak, 800 település kívül maradt a szélessávú internetes elérhetőségen.

Több képviselőjük jelezte a vitában azt is, hogy vannak fenntartásaik. Főként a hosszú távú megoldásra lettek volna kíváncsiak, de kifogásolták, hogy a bajok okát csak az előző baloldali kormányzásban keresik. *Pál Tibor* közölte, szerintük *Kósa Lajos* és *Szijjártó Péter* nyilatkozatai is hozzájárultak ahhoz, hogy a törvénymódosítást be kellett nyújtani.

„Szívesen hallottam volna valami tájékoztatást az államtitkár úrtól a felvezetőjében arról a kezdeményezésről, amit a Bajnai-kormány tett, ami az önkormányzatok számára megadta a lehetőséget, hogy ahol valaki gondba került, és nem tudta törleszteni a részleteit, az önkormányzatok helyi rendeletek útján megvásárolhatták a lakást, a bent lakó pedig nyugodt lehetett, mert ott maradt a lakásban, igaz, hogy bérlői jogviszonyban” – érvelt *Pál*. Majd szólt arról is, némi veszélyt látnak a módosítás-

ban, amely „kicsit azt üzeni” az adósoknak, nem is biztos, hogy vissza kell fizetni a hitelt.

Kovács Péter, a Fidesz képviselője reagálva az elhangzottakra, közölte: az önkormányzatok azért nem éltek a lehetőséggel, hogy licitáljanak egy eljárásban, majd megvegyék azt a lakást, amelyet a bankok árvereznek, s utána bérlakásként használják, mert a baloldali kormányzat ezzel életszerűtlen szabályozást alkotott.

Szerinte azt kellett volna elfogadni, amit a fővárosi XVI. kerületi önkormányzat, élve a jogával, beterjesztett a parlament elé annak idején. Vagyis, hogy a bankok, amelyek ilyenkor áron alul értékesítik az ingatlanokat, azt először az önkormányzatoknak ajánlják fel, vagyis az önkormányzatoknak legyen elővásárlási joguk. A lakó pedig maradhatott volna bérlőként, s ha a gazdasági helyzet jobbra fordul, visszavásárolhatta volna ingatlanát.

Hosszú távú megoldást!

A jobbikos *Z. Kárpát Dániel* szintén azt jelezte, fontos tüneti kezelésnek tekintette a megoldást, ám a hosszú távú vízióval nekik is gondjuk van. Az utóbbi húsz évben ugyanis a pénzügyileg kivéreztetett önkormányzatoknak nem volt és továbbra sincs lehetőségük arra, hogy bérlakásokból bevásároljanak, s a kilakoltatott emberek gondjait így oldják meg.

„Az pedig egy üveggömbben szocializálódott ember látomására vall, ha azt mondjuk, hogy majd a gazdasági helyzet rendezése esetén visszavásárolja saját magának a kilakoltatott vagy adós azt az ingatlant, ami egyébként az övé volt” – vélte. Álláspontjuk szerint „rendes” végrehajtási törvény nélkül nem lehet megoldani ezt a problémát. A hosszú távú megoldások pedig fel sem sejtjenek az eddigi törvényjavaslatokban vagy nyilatko-

zatokban. Például az, hogy a jelenlegi 750 ezer devizahiteles és a melléjük csatlakozó 720 ezer díjhátralékos helyzetével kapcsolatban milyen tervek formálódnak, s mi lesz azzal a 210 ezer emberrel, aki több mint félmillió adósságot halmozott fel. Nekik esélyük sincs visszafizetni a tartozásukat.

„Mi nem azt mondjuk, hogy aki adós, az ne fizessen; szó sincs ilyesmiről. Viszont aki a nemzetközi pénzügyi szervezetek vagy a Magyarországon sok esetben maffiaként együttműködő bankok, pénzintézetek, hitelintézetek és gyorskölcsönt nyújtó társaságok áldozatává vált, és ebből kifolyólag veszítette el a tulajdonát, a megélhetését, vagy ebből kifolyólag került olyan finánciális helyzetbe, amiről most beszélünk, az ő esetüket bizony rendezni kell, és ez kormányzati felelősség” – szögezte le a jobbkios képviselő.

Javítani kell a bérlakáshelyzetet

Kovács Péter (Fidesz) minderre úgy reagált, az önkormányzatoknak meg kell teremteniük ezt a lehetőséget, javítva ezáltal a bérlakáshelyzetet is. A lakásgazdálkodásban a lakásalapokban kell képezni az önkormányzatoknak az abba befolyó összeget, utána vissza kell forgatni a lakásokra. Tehát van lehetőség arra, hogy éljen ezekkel az önkormányzat még a mostani nehéz gazdasági helyzetben is – vélte a fideszes honatya.

A kormány javaslatát az LMP is támogatta, de ők is jelezték, csak tűzoltásnak tekintik, s hiányolják a valódi megoldásról szóló elképzelést. Úgy vélték, ki kell dolgozni a hajléktalanság megelőzéséhez és visszaszorításához szükséges jogi és tár-

sadalompolitikai kereteket. Az elhelyezés nélküli kilakoltatásokra nem ideiglenes, nem is rendszeres téli moratórium kell, hanem ezen gyakorlat felszámolása. Ehhez pedig kiemelkedően fontos a lakhatáshoz való jog alkotmányba foglalása, és a jog érvényre juttatása. Ezen túl úgy látják, szükséges a lakástámogatások hatékonyabb és igazságosabb elosztása is. Ennél pedig még sokkal fontosabbnak tartják a szociális célú energetikai lakásfelújításokat, amikor a falakat újra tudják szigetelni, nyílászárókat kicserélni, amely beruházások megtérülnek a rezsiszámlában.

„Ezzel nemcsak azt érzük el, hogy középtávon kevesebbet kell fizetniük az embereknek, hanem hosszú távon energiát spórolunk, az energiafüggetlenségnek pedig vannak külpolitikai, illetve klímapolitikai vonatkozásai is. A kormány szíves figyelmébe ajánljuk a gyermekszegénység elleni nemzeti program lakáspolitikai javaslatait, a városkutatás által az államreform-bizottság számára készített lakáspolitikai programokat, illetve hajléktalanügyi nemzeti stratégiát és természetesen az LMP saját lakáspolitikai javaslatait is” – mondta Vágó Gábor, az LMP képviselője hozzátéve, ők is kulcsfontosságúnak ítélik a szociális bérlakásrendszer fejlesztését. Támogatták a szocialisták azon javaslatát is, hogy április 15-ig hosszabbítsák meg a moratóriumot. Sőt, ennél is tovább mentek: módosításuk szerint csak olyan lakásokat lehetesen elérvezeni, amelyekben már nem lakik család. A vita új elemeként felhívták a figyelmet arra is, hogy a pénzügyi kultúra fejlesztése az oktatáspolitikánál kez-

dődik. Az iskolákban ezért szerintük el kell magyarázni, mit jelent a hitelfelvétel, az árfolyamkockázat, a teljes hiteldíjmutató.

Igazából a magyar lakosság eladósodása azért is történt meg, mert fogalmuk sem volt az embereknek, mit jelent az, hogy hitel. Igazából nem tudták átérezni, hogy ez milyen felelősséget jelent. Itt kellene egy másik pontot elkezdni, a lakáshitelezést a másik oldalról is megfogni – szögezte le a képviselő.

A vitában elhangzottakra Rétvári Bence államtitkár úgy reagált, mindenki tudja, hogy nem ez a végső megoldás.

A kormány ősszel a Tisztelt Ház elé terjeszti a megoldást tartalmazó nemzeti eszközekezelő társasággal kapcsolatos javaslatát.

Bízom benne, hogy ez az eléggé aránytalan helyzet, ami Magyarországon történt, hogy a világ összes országában felvett svájci-frank-alapú hitel – Svájcot leszámítva – 10 százaléka itt van Magyarországon, ez a kiszolgáltatottságunk valamelyest csökkenni fog, ha az őszi második gazdasági akciótervben ez a törvényjavaslat is benyújtásra kerül, addig pedig igyekezzem mindenki a maga módján védeni a családokat – zárta le a vitát az államtitkár.

A parlament végül a következő fűtési szezon végéig, azaz 2011. április 15-ig tartó kilakoltatási moratóriumot fogadott el. A döntés szokatlan egyetértéssel, 351 igen szavazattal, nem szavazat és tartózkodás nélkül született meg. A törvény a kihirdetését követő napon lép életbe és kimondja: a már a kilakoltatást elrende-

lő bírósági végzés kézhezvételét követő naptól – legkorábban így a törvény hatálybalépését követő naptól – el kell halasztani a lakáskiürítést a következő év április 15-ig.

Módosul a közbeszerzési törvény

Jelentősen változtatott a parlament a közbeszerzési törvényen is. Az elfogadott javaslat értelmében augusztus 16-ig újjá kell alakítani a Közbeszerzések Tanácsát, amely új elnököt, valamint alelnököt választ, ezzel a jelenlegi vezető tisztségviselők megbízása megszűnik. A tanács létszáma a jelenlegi 19 tagról 10-re csökken. Így nem jelölhet tagot a jövőben a legfőbb ügyész, a környezetvédelemért és az igazságügyért felelős miniszter, de nem lesz képviselője a tanácsban a tb-nek és az önkormányzatoknak sem.

A módosított törvény részletesen leírja, hogy a fővállalkozónak miképpen kell kifizetnie az alvállalkozóit, és ő maga miként juthat hozzá a díjához. Az indoklás szerint ezek a szabályok feleslegessé teszik a fedezetkezelőt. Az új szabályok szerint a teljesítés igazolásáig a fővállalkozónak közölnie kell a megrendelővel azt, hogy az alvállalkozóinak mennyivel tartozik. Egyúttal fel kell szólítania az alvállalkozókat, hogy állítsák ki a számláikat. Az ajánlattevő – fővállalkozó – ezt követően akkora összegről állíthat ki számlát a megrendelőnek, amekkora az alvállalkozóknak fizetendő összeg. Ezt az ajánlatkérő 15 napon belül köteles kifizetni, a fővállalkozó pedig haladéktalanul tovább adja a pénzt az alvállalkozóknak. A fővállalkozó az alvállalkozóknak járó pénzen felüli díj-

ról akkor állíthatja ki a számlát, ha igazolja az alvállalkozók kifizetését. A módosítás újrafogalmazza az alvállalkozó meghatározását: nem lehet alvállalkozó a szerződés teljesítéséhez igénybe venni kívánt gyártó, forgalmazó – építési beruháznál pedig az építőanyag-szállító. Az erőforrást nyújtó szervezet definíciója pedig úgy változik, hogy részt vesz az ajánlattevő alkalmasságának az igazolásában azzal, hogy bemutatja az erőforrásait, amelyeket majd az ajánlattevő rendelkezésére bocsát.

A módosítás egyik indoka az volt, hogy a kis- és középvállalkozások több munkát nyerhessenek a közbeszerzéseken. Ehhez több adminisztrációs könnyítés született, így például a más célra kiállított igazolást is el kell fogadnia az ajánlatkérőnek, aki szerepel az adóhatóság pozitív listáján, annak nem kell nemleges adóigazolást beszereznie, illetve minden olyan adatról, amely elérhető interneten, nem kérhet igazolást az ajánlatkérő. A kezdő vállalkozás előélet nélkül is indulhat közbeszerzésen akkor, ha már keletkezett akkora árbevétele, amekkora munkát el akar vállalni. Az ajánlatkérő pedig – amennyiben az műszakilag lehetséges – köteles megbontani a munkát úgy, hogy annak több részére tehesseinek ajánlatot a kkv-k.

Külön paragrafus került be a törvénybe a teljesítési és a jólteljesítési biztosítékokról. Ezek összege a nettó ellenszolgáltatás 5-5 százalékat teheti ki. A teljesítési biztosíték akkor illeti meg az ajánlatkérőt, ha az ajánlattevő nem teljesíti azt, amit vállalt. Ebbe nem számít bele a késedelmi és a hibás telje-

sítési kötbér. A jólteljesítési biztosíték pedig a jóállási kötelezettséget biztosítja. Az új kizárási szabály szerint nem lehet ajánlattevő az, aki tartozik az alvállalkozójának. Ez a szabály csak a 2010. szeptember 15-e után kötött szerződésekre vonatkozik, a 15 napon túli tartozást pedig végrehajtható közigazgatási vagy bírósági határozattal kell igazolni.

Amennyiben az áru- vagy szolgáltatás beszerzési értéke nem éri el a 25 millió forintot, illetve az építési beruházás becsült értéke nem több 80 millió forintnál, akkor az ajánlatkérőnek nem kell közzetennie ajánlati felhívást. Helyette legalább három lehetséges ajánlattevőt kell felkérnie ajánlat megtételére. Ilyenkor az ajánlattételi határidő 15 nap. A módosítás két részletben, augusztus 1-jén és szeptember 15-én lép hatályba.

Új házelnök és alkotmánybírák

Házelnökké választották augusztus 6-i hatályval Kövér Lászlót, a Fidesz országos választmányának elnökét. A politikus a titkos szavazáson 304 igen és 50 nem szavazatot kapott. Az Országgyűlésnek azért kellett új házelnököt választania, mert a jelenlegi elnököt, Schmitt Pált június 29-én köztársasági elnökké választotta az Országgyűlés. A Ház ugyanezen a napon alkotmánybíróvá választotta a Fidesz által jelölt Bihar Mihályt és Stumpf Istvánt. Az előbbi 271, az utóbbi 265 szavazatot kapott.

Az Országgyűlés a tervek szerint szeptember végén ül újra össze, s elsőként a kormány második akciótervét tárgyalja.

N. E.

Jót és jól a közjóért! 2010. szeptember végén húszévesek lesznek a települési önkormányzatok. Az elmúlt öt választási ciklusban a közel 3200 önkormányzatból csaknem 600 településen ugyanaz a polgármester kapott bizalmat. Sőt! Többen, már tanácselnökként is vezették a képviselő-testületet. Húsz év, öt választási ciklus, és ugyanaz a polgármester. Ahhoz, hogy ez így legyen, a helyi választók töretlen bizalmára volt szükség. Közülük sokan ma azt mondják, hogy elfáradtak, új arcokra, fiatalokra van szükség. Sokan kinevelték már az utódokat, és ha a választók is úgy akarják, október 3-án rájuk eshet a választás.

Húsz év múltán elmondhatjuk, hogy az önkormányzati rendszer alapjaiban stabil, működése azonban nem zökkenőmentes, az önkormányzatok többsége súlyos működési zavarokkal küzd. Ahhoz, hogy ezek a zavarok orvosolhatóak legyenek, többek között a húszéves önkormányzati törvényre is ráférne az alapos frissítés. Erre vonatkozóan már többször történtek kísérletek, de a kétharmados parlamenti többség hiányában ez ideig a szándék csak szándék maradt.

Már 1991 áprilisában, az ÖN-KOR-KÉP legelső számában arról írtunk, hogy vegetálnak az önkormányzatok. Már akkor négy önkormányzati szövetség arra hívta fel Antall József miniszterelnök figyelmét, hogy előbb-utóbb veszélybe kerülhet az önkormányzatok működése, mert számos törvény megalkotása késik (az önkormányzati tulajdon szabályozó-, az önkormányzati hatáskörök tisztázó, valamint a főváros működését szabályozó törvényekről volt szó). Már akkor lehetett olyan kijelentéseket hallani, hogy az önkormányzatok egyszerűen működésképtelenek. Persze, azóta elkészültek az említett törvények, ma már tartalmuk okoz súlyos problémát. Így hát az önkormányzati szövetségek folyamatosan hallatják hangjukat, tűzjelzőként riasztanak hol több, hol kevesebb eredménnyel, de a parlamentnél az igazi áttörést, a szükséges törvénymódosítások ügyében – kétharmados többség hiányában – ez ideig nem sikerült elérni.

Nos, húsz év múltán úgy tűnik, eljött az idő! A Fidesz–Kereszténydemokrata szövetségnek megvan a kétharmados többsége ahhoz, hogy a dolgok végre a helyükre kerüljenek. Talán még az évekkel korábban a fiókok mélyére süllyesztett, a szakértők által elkészített és az érdekszövetségek által támogatott javaslatokat is érdemes volna leporolni, így nem kellene az egész procedúrát előről kezdeni. Mögöttünk van húsz év tapasztalata és még szolgálatban állnak – közel hatszáz – azok a polgármesterek, akik tudják a titit. És persze ott vannak az érdekképviseleti szövetségek is...

A hét önkormányzati érdekszövetség képviselői – ahogy Zongor Gábor Az önkormányzati érdekképviselet 20 éve című írásában lapunk 23. oldalán is írja – többször tettek kísérletet egy egységes, erős önkormányzati szövetség létrehozására, jól látták, hogy együtt erősebbek, eredményesebbek lehetnének. De csak lehetnének! – mert az egységesülési folyamat ismét megakadt. (Lapzártánkig még azt sem tudni, hogy szeptember 30-án, a helyi önkormányzatok 20 éves születésnapján együtt vagy külön ünnepelnek az érdekszövetségek.) Csak remélni lehet, hogy az önkormányzati választások után újra egy asztalhoz ülnek az érintettek és előveszik a zsebükben lapuló bölcsek kövét, jól megcsiszolják, és végre jót, jól lépnek a közjóért.

Boldog születésnapot!

Csiky Ildikó alapító főszerkesztő